

15. februar 2019

UPA 2019/180

Inatsisartut Suleriaasianni § 36 naapertorlugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiaq imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Inunnut ulorianartumik pinerluttarnerup qanoq iliorluni millisarneqarneqarsinnaanera pillugu apeqquteqaat allaavigalugu oqallinnissamik siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Justus Hansen, Demokraatit)

Inunnut ulorianartorsioritsillutik nakuusernarnerit unnerluutigineqartartut ajoraluartumik ikiliartunngillat. Politiit ukiumoortumik 2017-mut naatsorsueqqissaarsimerisa takutippaat ajoraluartumik arlaannik ajorluinnartoqartoq.

Sualummik ernumanarput persuttaasimanerit, pinngitsaaliisimanerit meeqqanullu kinguaassiuutitigut kanngutsaattuliorsimanerit nalunaarutigineqarsimasut amerlassusaat aamma ajoraluartumik takuarput tamakku pillugit nalunaarutigineqartartut ikiliartunngitsut, ukiut tallimat kingulliit ingerlanerini pisarsimasut qiviassagaanni.

2017-mi persuttaanerit 854-t nalunaarutigineqarput, tassa amerlanerpaat 1980-ikkunni Kalaallit Nunaanni Politiit ukiup ingerlanerani suliat pillugit naatsorsueqqissaarnernik saqqummiussaqaartalermalli. Assersuusiulaassagutta Savalimmiunut naleqqiullugit nunatsinni persuttaasernerit 15-riaammik amerlanerupput.

Pinngitsaaliinerit 132-t unnerluutigineqarput, taakkulu 2016-mut naleqqiullugu ikinnerulaarput, ukiulli tallimat kingulliit ingerlanerini pisartut qiviaraanni ajoraluartumik kinguartiartoqanngilaq. Aamma taamaappoq inunnut suli 15-liisimangitsunut atoqateqartarneq eqqarsaatigalugu. 2016-mut naleqqiullugit ikinnerulaaralarput ukiulli tallimat ingerlanerini pisartut qiviaraanni ajorluinnarpoq.

Erseqqissaassutigissuarpulli unnerluutiginninnerit amerlassusaat imaattariaqanngimmat nakuusernerit ikileriarsimasut imaluunniit naamik. Inunnut ulorianartumik nakuusernerit unnerluutigineqanngisaannartut aamma pisarput - taakkulu ersinngillat.

Taamatulli oqareerluta qularutissaanngilaq unnerluutiginnittarnerit amerlassusaasa takutimassuk nakuusernerit amerlalluinnartut. Qinikkatut akisussaaffigaarput pisussaaffigalugulu ammasumik unneqqarissumillu oqallisigissallugu qanoq iliorluta ikilisaasinnaanerluta.

Allatut oqaatigalugu pinngitsogarata eqqarsarluartariaqarpugut iluarsiiissutissanillu tikkuussilluta qanoq iliorutta nakuusernerit ikilisissinnaanerigut. Ajornartorsiummi isummaminik

aanngarnaviangilaq.

Isertuutissanngilarput Demokraatini isumaqaratta sakkortunerusumik pineqaatissiisalernissaq aaqqissutissanut ilaasoq. Upperaarput pineqaatissiipallattarnerit pinerluttut pinerloqqinnginnissaannut pinaveersaartitsisinnaasoq. Tamatuma saniatigut isumagisariaqarparput sukkanerusumik eqqartuussisoqartalernissaa aamma sukkanerusumik pineqaatissiisoqartalernissaa - pinerluffigineqartut pinerluttullu pillugit.

Pingaarnerpaarli tassaasariaqarpoq nakuusertarnernik pinaveersaartitsinissaq. Tassani pisarnitsitut oqaatigeqqittariaqarparput ilinniarneq pingaaruteqarluinnaqqissaarmat. Qularnaartariaqarparput meerartatta inuusuttattalu atuarfimmiinnerisa pitsaanerunissaat ilikkagaqarnissaminnut periarfissaqarluarlutik kajumissuseqalersillugit ilinnialernissaminnut tamannalu aqputigalugu aalajangersimasumik atorfeqalernissaat. Qularnangilaq tamatumap inuit ilaasa nakuusernissaraluaat ingalassimaartissinnaassagaa.

Tamatuma saniatigut nunat allat qissimittariaqarpagut isumassarsiorfigalugillu. Savalimmiuni susoqarsimasoq, tassani nakuusertarnerit nunatsinnut naleqqiullugit 15-riaammik ikinnerummata?

Pisariaqanngilaq nammineq tamatigut iluarsiiissutissanik nassaartarnissarput. Nunani allani iluatsitsisoqarsimappat, taava misileriartigit taamaasillutalu kisitsisit nuanniitsut tamatsinnut nuannernerulersillugit.

Qilanaarpunga uunga oqallinnermut pingaarutilimmut partiit sinnerisa Naalakkersuisullu saqqummiussinissaannut.